

BETÆNKNING

Afgivet af Erhvervsudvalget

vedrørende

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2016 om etablering og drift af besøgscentre og turistanlæg

Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Udenrigsanliggender

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Inatsisartutmedlem Siverth K. Heilmann, Atassut, fm.
Inatsisartutmedlem Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit, nfm.
Inatsisartutmedlem Justus Hansen, Demokraterne
Inatsisartutmedlem Suka K. Frederiksen, Siumut
Inatsisartutmedlem Múte B. Egede, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen d. 22. september gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Forslaget udgør en rammelo, i henhold til hvilken Grønlands Selvstyre kan etablere og drive besøgscentre og turistanlæg.

Forslaget skal ses i sammenhæng med Naalakkersuisuts ambition om, at turistsektoren skal udvikles til én af de bærende søjler i økonomien, foruden anbefalingerne i den nationale sektorplan for turisme for 2016-20: ”*Turismeudvikling i Grønland – hvad skal der til?*”.

Hensigten er, at besøgscentrene og turistanlæggene skal bidrage til en optimering af turisternes oplevelse af Grønland, herunder gennem udvidede og forbedrede oplevelses- og aktivitetstilbud, som samtidig fremstår lettere tilgængelige. Mens et besøgscenter således er at opfatte som en større enhed, som skal formidle og forvalte en national seværdighed eller attraktion, vil et turistanlæg kunne omfatte en mindre bygning, facilitet eller vejanlæg, som

f.eks. gør det nemmere at nå eller anvende seværdigheden. Turistanlæg kan på den anden side også omfatte formidling af en seværdighed eller attraktion.

Forhåbningen er, at etableringen af besøgscentre og turistanlæg vil øge antallet af turister, foruden omsætningen per turist, hvilket skal tilsikre større indtægtsmuligheder for erhvervslivet, kombineret med nye arbejdspladser, som tilsammen skal styrke samfundsøkonomien.

2. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Forslaget blev – efter overvejende positiv, om end blandet tilslutning – henvist til videre behandling i Erhvervsudvalget.

3. Høringssvar

Forslaget har d. 1. juni – 28. juni 2016 været i høring.

Udvalget har gennemgået høringssvarene, og finder, at de almindelige bemærkninger til forslaget ikke alene redegør loyalt for indholdet af høringssvarene, men også – som helhed – forholder sig konstruktivt til høringssvarenes kommentarer.

Udvalget finder i forlængelse heraf ikke anledning til at fremkomme med andet end kortfattede kommentarer:

- I henhold til høringsportalen har forslag til inatsisartutlov om etablering og drift af besøgscentre og turistanlæg tidligere været i høring d. 2. december 2015 – 6. januar 2016.
- I høringssvaret fra de Grønlandske Museers Sammenslutning (NUKAKA) anføres, at *”det antages [...] at et besøgscenter i sig selv vil tiltrække flere turister. Det forekommer som diskussionen om hønen og ægget – hvad kommer først? [...] Men man bør måske overveje om den forhåbentlige fremtidige øgede turisttilstrømning til Grønland kan spredes for meget. Det kan risikeres, hvis spredningen bliver for stor, at der så ikke er tilstrækkeligt til, at en by/område eller region kan få en fornuftig indtjening af det”*.

Udvalget anser at det er vigtigt at Naalakkersuisut inddrager disse betragtninger og overvejelser fra høringsparten i den fremtidige forvaltning af loven. Dette både henset til omfanget af investeringerne forbundet med etablering og drift af besøgscentre, foruden de overvejelser, som Naalakkersuisut allerede nu må antages at have gjort sig omkring de fremtidige besøgscentre – jf. visionerne i hhv. Finansloven 2016 og den

ationale sektorplan for turisme for 2016-20¹.

- I høringssvaret fra NUKAKA anføres endvidere, at etablering af besøgscentre og turistanlæg bør ske under hensyntagen til bevarelsen af fortidsminder og det omkringliggende område.

I de almindelige bemærkninger anføres som svar, at: *”Forslaget ændrer ikke gældende regler om fredning. Etablering og drift af besøgscentre og turistanlæg omfattet af forslaget skal således ske i overensstemmelse med den gældende lovgivning om fredning med videre”*.

Udvalget finder herunder ikke anledning til at anfægte Naalakkersuisuts vilje til at beskytte og bevare fortidsminderne i Grønland, hvis fortsatte eksistens også alt andet lige må anses som nært knyttet til relevansen af de påtænkte besøgscentre og turistanlæg. Men udvalget konstaterer imidlertid, at det samtidig af den nationale sektorplan for turisme fremgår (s. 61-2), at: *”Der sker i dag ikke en regulering af den turistmæssige adgang til og anvendelse af historiske og kulturelt bevaringsværdige steder [...] Grønland har ingen lovgivning til at regulere færdslen ved disse særligt attraktive steder. En større tilstrømning af turister vil nødvendiggøre beskyttelse og regulering af disse steder [...]”*. Udvalget finder på den baggrund også, at der med nogen ret kan stilles spørgsmålstejn ved, hvorvidt de almindelige bemærkninger i det konkrete tilfælde kan anses som tilstrækkeligt fyldestgørende.

4. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget har gennemgået forslaget, herunder noteret sig de under førstebehandlingen faldne bemærkninger.

Udvalget finder på den baggrund anledning til at anføre, at udvalget kun kan tilslutte sig ambitionen om en flerstrengt samfundsøkonomi, hvor turismesektoren – og det uudnyttede potentiale, der her måtte findes – søges maksimeret mest muligt, således at der skabes nye eller bedre indtægts- og beskæftigelsesmuligheder for landet som helhed.

Udvalget konstaterer herunder, at der med den nationale sektorplan for turisme er fremlagt 23 konkrete anbefalinger til, hvordan turismesektoren – og rammevilkårene herom – kan udvikles og styrkes frem mod 2020:

”Det indebærer blandt andet [...] bedre tilgængelighed, et større udbud af oplevelses- og aktivitetsmuligheder samt styrket incitament til private investeringer. Hertil kommer indsatser, der retter sig mod forbedret uddannelses- og kompetenceudviklingstiltag og øget forståelse for servicebegrebet på

¹ Jf. Finansloven 2016, s. 551 samt den nationale sektorplan for turisme 2016-20, s. 55.

turismeområdet".²

Udvalget noterer sig i forlængelse heraf, at det af Politisk-Økonomisk Beretning 2016 (s. 81) fremgår, at:

"Følges anbefalingerne og gennemføres de heri indeholdte investeringer er det realistisk at øge antallet af landbaserede turister fra de nuværende 26.000 til 61.000 i 2040 og antallet af krydstogtpassagerer fra de godt 20.000 til 28.500 i 2020.

Det vil kunne øge beskæftigelsen med 332 årsværk og en meromsætning i erhvervet på 184 mio. kr. årligt i 2040 for den landbaserede turisme og 33 årsværk og 18,5 mio. kr. for krydstogsturismen i 2020.

Dette vækstpotentiale for meromsætning og beskæftigelse kan yderligere forbedres ved at sikre de nødvendige rammevilkår for det private erhvervsliv i turismebranchen og udbygge oplevelses- og aktivitetsmulighederne i alle landets regioner".

Udvalget forstår, at nærværende forslag fremsættes som opfølgning på ovennævnte anbefalinger, herunder er at opfatte som et væsentligt element i sektorplanens mål om at øge antallet af turister.

Udvalget forstår videre, at det er hensigten at etableringen af besøgscentre bl.a. skal ske i samarbejde med kommunerne, foruden på baggrund af en kombination af offentlig-privat finansiering, hvor målet er, at besøgscentre skal blive kommercielt bæredygtige.

Udvalget finder – som udgangspunkt – ikke umiddelbart anledning til at anføre andet om forslaget som helhed, men skal i stedet om de almindelige bemærkninger fremhæve følgende:

- Forslagets bestemmelser indebærer en bemyndigelse, i henhold til hvilken Grønlands Selvstyre kan etablere og drive besøgscentre og turistanlæg. Forslaget indeholder herunder en definition af begreberne, ledsaget af eksempler, som skal fastlægge lovens rækkevidde og påtænkte anvendelse. Forslaget indeholder imidlertid ingen nærmere omtale af de – ellers ganske konkrete – visioner for fremtidige besøgscentre, som anføres i hhv. den nationale sektorplan for turisme og Finansloven 2016³.
- Forslagets bestemmelser sonderer mellem begreberne "national seværdighed", "seværdighed" og "attraktion" uden, at der umiddelbart indgår nogen nærmere definition heraf. Begreberne anvendes herunder ikke konsekvent i bemærkningerne til

² Politisk-Økonomisk Beretning 2016, s. 80.

³ I henhold til den nationale sektorplan (s. 55), foruden Finansloven 2016 (s. 551, konto 85.50.20), omfatter visionerne besøgscentre i hhv. Ilulissat (Isfjordscenteret), Sisimiut/ Kangerlussuaq, Nuuk, Sydgrønland og Østgrønland.

de enkelte bestemmelser, hvor begrebet ”attraktion” samtidig til tider helt bortfalder.

- Forslagets bestemmelser indebærer mulighed for, at ejerskab og drift af besøgscentre og turistanlæg kan overdrages helt eller delvist til et selvstyrejet aktieselskab, en offentlig institution, en nettostyret virksomhed, en selvejende institution eller lignende.

I henhold til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser vil overdragelsen kunne finde anvendelse: ”*hvis Naalakkersuisut på et tidspunkt vurderer at det vil være hensigtsmæssigt*”. Bemærkningerne indeholder her ingen angivelse af, hvilke nærmere overvejelser og kriterier, som vil blive lagt til grund for vurderingen, herunder (f.eks.) hvilke sanktionsmekanismer, som eventuelt ville kunne bringes i anvendelse, såfremt Grønlands Selvstyre efterfølgende vurderer, at aftaleparten ikke efterkommer betingelserne for overdragelsen⁴.

Udvalget finder på baggrund af ovennævnte samlet set, at der er elementer af de almindelige bemærkninger – særligt afsnittet omkring bemærkningerne til de enkelte bestemmelser hvor en højere grad af gennemarbejdning ville have fremmet forståelsen af og hensigten med lovforslaget.

4.1 Afsluttende overvejelser fra udvalget

På baggrund af sine drøftelser finder udvalget anledning til at fremkomme med nedenstående kommentarer og betragtninger:

- Udvalget opfordrer Naalakkersuisut til ved en senere lejlighed at tydeliggøre ansvarsområderne i henholdsvis museumsloven og nærværende forslag.
- Udvalget opfordrer til at der i forbindelse med den fremtidige forvaltning af loven tilstræbes, at der foregår en bred koordinering i mellem besøgscentre og museer.
- Udvalget opfordrer til at en lokal forankring af besøgscentre fremmes og befordres, således at lokale forhold og betingelser indtænkes og inddrages i planlægningen af kommende besøgscentre.
- Udvalget opfordrer Naalakkersuisut til at inddrage kommunerne i videst muligt omfang og give dem medindflydelse, således den lokale forankringer styrkes og fremmes.

⁴ I henhold til de almindelige bemærkninger (s. 3) vil driften, uanset om den udlægges helt eller delvist til anden side, fortsat være forankret i Grønlands Selvstyre. En udlægning af driften vil således tilsyneladende indebære en licitationsaftale, hvori aftaleparten forpligter sig til et forudbestemt serviceniveau, som skal sikre, at der ikke sker en udvanding af koncept og kvalitet.

- Udvalget opfordrer Naalakkersuisut til at overveje en samlet strategi for at profilere Grønlands museer, kulturhuse og kommende besøgscentre eventuelt ved etablering af it-løsninger og andre tiltag, der skal tjene til koordination og helhedsorientering i mellem museer, kulturhuse og besøgscenter.
- Udvalget opfordrer Naalakkersuisut til i det kommende arbejde med turist og besøgscentre også at fokusere på at fremme en regional vinkel, således at kommende besøgscentre også søger bredt at formidle den region, hvor centeret er placeret.

Et enigt udvalg henstiller til at Naalakkersuisut i det kommende arbejde med udviklingen og implementering af turismecentre også inddrager udvalgets synsvinkler og tilgange til emnet således, der på bedste vis sikres en balanceret og helhedsorienteret udvikling af turismesektoren.

5. Forslagets økonomiske konsekvenser

I henhold til Inatsisartuts Forretningsorden § 28 skal forslag til inatsisartutlove indeholde en beskrivelse af forslagets økonomiske og administrative konsekvenser.

Udvalget har herunder forståelse for, at forslaget måske ikke i sig selv indebærer egentlige konsekvenser, men finder på den anden side, at lovforslaget i det lange løb kommer til at ses i lyset de visioner, som er indeholdt i den nationale sektorplan for turisme, foruden Finansloven 2016.

Udvalget skal herunder erindre om, at de almindelige bemærkninger har til hensigt at bidrage til fortolkningen og forståelsen af selve lovforslaget – og derigennem sikre, at Inatsisartut træffer beslutning på et oplyst grundlag. Udvalget finder det i den sammenhæng vigtigt at der pågår overvejelser om etableringen af indtil flere besøgscentre, og at der i den forbindelse allerede er afsat midler på Finansloven (konto 85.50.20) til brug for bl.a. projektering, evaluering og udvikling af projekterne.

6. Udvalgets indstillinger

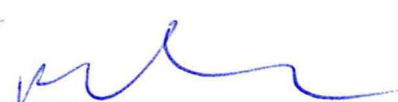
Et enigt udvalg indstiller forslaget til vedtagelse

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

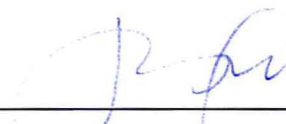
Siverth K. Heilmann

Formand

for

Sara Olsvig

Næstformand

Justus Hansen
200-

Suka K. Frederiksen

Múte B. Egede